

Szerkesztőségi Iroda:

Főír., Szt. Ferenciek háza, eme let, balra. — Szerkesztői irto- kamni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi tartására vonatkozó minden közle- mény Margitai József szer- kesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Felkel Fülöp hányvisekudós. Itt küldendő az előfizetők díjak nyitlerek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan szedváltatnak

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . 4 frt
Fél évre . . . . 2 frt
Negyed évre . . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még előfizetetlenül:

Budapesten: Goldberger A. V. & Ekestein B. hird. irod. Bonyházi: Schalek H., Dukus M., Oppolth A., Deube G. L. és társaiál és Haradl Bránban: Stern M.

Nyitlér petítóra 10 kr.

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi Népi Szociológus” a „Családorvosok társaságának”, a „Muraközi lakarképzés”, a „Muraközi Tábori Szociológus” és „Szociológus-szociológus” a „Muraközi-hegyvidéki köznevelési és „Onkópó- kór” hivatala közlése.

A Dunántul hivatása, mint nemzeti feladat.

(Néhány szó a Dunántul értelmiségéhez.)

November 20-ára nagy és nemes hazafias kötelesség várja Budapestre Magyarországot szép dunántuli részének intelligenciáját: A Dunántul ország képviselői pártkülönbség nélkül hívják fel a rokonérzelme- ket egy nemzeti feladat teljesítésére, mely a Dunántulnak jutott hivatásul.

A felhívás élénk tollal eseteli a nagy társadalomnak, — melynek a mi Dunántulunk oly előkelő része — szerepét a magyar köz- művelődés terén. Jól mondják a dunántuli ország képviselői, hogy minden társadalom lemondhat öntevékenységről és a nemzeti feladatok teljesítését reábizhatja az államra. — csak a magyar társadalom nem! A magyar hazát csak az egységes nemzeti kultúra teheti valóban egységessé, magyarrá, nemzetivé, mert a kulturában való szakadás a nemzeti és társadalmi, sőt majdnem az állami szétszakadozottságot jelentené.

A magyar társadalom nemzeti célú mozgalmá jó segítségére a magyar államnak ott, a hol az állam erői elégtelenek. Ez a mozgalom, mely a királyhágtuntuli részt s mellette az ország sok részét oly hazafias lángra gyullasztotta, eddig nem csapott át a Dunántulra.

Pedig a Dunántul hivatása, nemzeti feladat. Hivatása egyfelől fentartani a nem magyarajku lakosságban a magyar szelle- met, melyhez a dunántuli nem magyar ajkuak mindig szivesen csatlakoztak; teljesíteni a magyar közművelődést és a nemzet- szellemet; — másfelől korlátznis a meny- nyiben ez nem lehetséges, helyes irányba terelni a Dunántulról történő tömeges ki- vándorlást.

E hivatásnak, mint nemzeti feladatnak sem egyes ember, sem egyes vármegye ereje nem elégséges. Ehhez az egész Du- nántulnak egész társadalma szükséges, és sz- erejével, összekapcsolásával. Ezért van szük- ség: a Dunántul összes vármegyéinek, tör- vényhatósági joggal felruházott városainak, rendezett tanácsú városainak, ezeknek a ha- talmas értelmiségieknek — egyesülésére. Ezért van szükség, — a Dunántuli Közmű- velődési Egyletre.

Egylettünk, ha megalakul s ha a tervbe vett alapszabályokat a nov. 20. ala- kuló közgyűlés elfogadja — már pecsétjé- ben jelzi célját. A pecsét a dunántuli vármegyék és törvényhatóságok cimzer- pajza, tetejében a magyar szék koronával. Mintha mondaná, hogy tizenegy várme- gyéje a hazának s pedig olyanok, mint Baranya, Fejér, Győr, Komárom, Mosony,

Somogy, Sopron, Tolna, Vas, Veszprém és Zala; és 5 olyan szab. kir. városa a hazá- nak, mint Győr, Komárom, Pécs, Sopron és Székesfehérvár egyesülnek a magyar szent korona érdekében, a magyar kulturáért és a honpolgárság megtartásáért.

Az előbbi cél eléérése a tervbe vett Dunántuli Közművelődési Egyletlet segé- lyezné az állam, vagy a községek által fen- tartott kisdudodákat; felállítana elemi és felső népiskolákat; létesítene népkönyvtára- kat; terjesztene hazafias iratokat a nem magyar ajkúak nyelvén is; szerkesztne becsületos magyar néplapot; jutalmazná a magyar nyelv terjesztésében érdemeket szerzett néptanítókat, kisdudodákat; tan- könyvekkel, ruházattal látná el a szegény tanulókat stb. stb. — és a másik cél elé- rézésre ipart fejlesztene, gyárak létesítésére buzdítana, s felhasználna minden egyéb tör- vényes eszközt.

Lehet ezeknél szebb célt képzelni?!

Ez a Dunántul hivatása, mint nemzeti feladat.

De reményem szerint a központi egye- sület, melyet külön kormányzó választmány igazgatna, a távolról sem abszorbeálná ki- zárólag az egyes megyék, városok erejét. Sőt ellenkezőleg a nov. 20-iki közgyűlés- nek ki kellene mondania, hogy 5 a Dunán- tuli Közművelődési Egyletletnek megyei és városi szervezetét úgy akarja létesíteni, hogy a Dunántul minden egyes vármegyéje, szab. kir. városa, vagy rendezett tanácsú városa (oly derék, hazafias városok, mint Sz. m- bathely, Közeg, Zala Egerszeg, Szegszárd, Nagykanizsa, Keszthely, Tata, Kaposvár, Veszprém, Pápa stb. stb.) ha illetőségük- höz tartozó elegendő számú tagokkal bir- nak, külön megyei (városi) egyesüléssel ala- kulnak, egylettük czime saját megyéjük (városuk) nevével elnevezett „Közművelődési Egyletlet”, de pecsétük a Dunántuli K. E. pecsétje saját megyei (városi) címük köriratával.

Kimondandó lenne hogy a tagok közt nincs különbség. Minden tagja a megyei (városi) Közművelődési Egyletnek egy- uttal tagja a Dunántuli Közművelődési Egy- letnek is. A tagság nálunk olyan lenne, mint az állampolgárság jellege. Külön me- gyében, sőt országban lakhatunk, de egy- formán magyar állampolgárok vagyunk. Így lenne egylettünk tagságával is. A ki- persze nem tartozik valamely megyei (vá- rosi) egyletbe, az tagja a központi egyletnek, de a megyei (városi) egyletnek, külön autonómiajuk lenne, a tagsági díjak min- denütt egyenlő alakban megállapítva, s a megyei (városi) egyletek tisztviselői és a dunántuli ország képviselői hivatalból tagjai lennének a központi kormányzó választ- mányának.

Kimondandó lenne, hogy a megyei (városi) egyletek jövedelmének egy része a központi egyletbe folyik: — továbbá, hogy az évi rendes közgyűlések felváltva tartatnának a dunántuli városokban. Az ala- kuló közgyűlés most Budapesten lesz, s már ez a gyűlés határozná a felett: melyik városban tartuk meg az 1891. évben az első rendes közgyűlést? Azt hiszem, hogy mely városból legtöbben tisztelik meg: az alakuló közgyűlést, a közgyűlés többsége azt a várost tiszteli meg viszont a kijelö- léssel.

Ennyit tartottam szükségesnek ezuttal soraimban felemlíteni. Bizalommal néztük a nov. 20-iki alakuló közgyűlés elé.

A magyar kultúra és a magyar tár- sadalom várja e napra az egyik, szellem- ben, vagyonban, leggazdagabb országrészt: a Dunántul.

És várja rang- és vagyonkülönbség nélkül!

„A Dunántul mindig legelső sorban állott, mikor a hazát kellett megvédeni. Most sem maradhat hátra, midőn e nem- zeti eszme kulturai győzelmét, diadalát kell kiküzdenie.”

Fel a közdelemre Dunántul Társadalmi, hazafias intelligenciája! Első találkozásunk nov. 20! Legyen e nap áldásthöz szép országrésztünkre és vele és általa szép or- szágunkra.

Dr. Fenyvessy Ferencs
ország képviselő.

A postát igénybe vevő közönség figyelmébe.

Az eddigi tapasztalatok szerint a postát igénybe vevő közönség gyakran hátrányt szenved azon szabályok figyelmen kívül hagyása által, — melyeket a közönségnek, de főleg a postával sú- rúban érintkező kereskedőknek már saját jól felfogott érdekeikben is szigorúan követniök kel- lené. —

Statisztikai adatok nyomán közölhetem, hogy Magyarországon a kézbesíthetetlen leveletpostai kül- demények száma évenként százezernél többre ug, és ennek kevés kivétellel az elégtelen vagy hely- telen címzés az oka.

A visszarkezett levelek, ha a feladó azokon megneveze nincsen, a fennálló szabályok értel- mében az igazgatóság kebelében működő bizott- ság által felbontatnak és a mennyiben sikerül a levél feladóját ez uton kipuhatolni, ennek vissza- adatnak. A múlt évben sikerült ekként 13966 darab levelet a feladónak visszaadni; míg 97.647 darabot, melyek sem címzettjüknök, sem feladó- jüknök kézbesíthetők nem voltak és melyekről a feladók azon véleményben vannak, hogy azok a postán elvesztek, — meg kellett semmisíteni.

A Postai Tarifák 4-ik §-a értelmében, ha a levél nagyobb helyre szól, ki kell tenni a cím- zett lakását is, ha pedig a rendeltetési helyen postahivatalt nincsen, az utolsó postát is. Oly ne- veknél, melyek gyakrabban fordulnak elő, vala-

mely közelebb meghatározó szót, vagy hogyha ilyen nincs, rá kell írni a megyét, pl. Rákos Palota, Var Palota, Szántó Abaujmege, Szántó Honimege; sőt a járást is.

Hasonlóképen, ha a címzetnek gyakran előforduló neve van, mint pl. Kovács János, Szabó István, Varga Pál stb. szükséges, hogy a név elé vagy utána szintén valamely közelebbi meghatározás tételék pl. ifj., dr., tanár, ügyvéd stb.

A közönségnek a levelek borítékoltására és alakjára is nagyobb gondot kellene fordítani. mert kisebb levelek, a sok ezer levél közül a legnagyobb pontosság mellett is, könnyen hirtapok vagy más levélpótlai küldemények közé keveredhetnek s így nem ritkán idegenek kezébe juthatnak és el is vesznek.

A nagyobb levélpótlai küldemények, főleg az áruminták (gabonamutatók stb.) burkolatát sokszor oly gyengék, hogy azokat a postakezelés közben elkerülhetlenül szükséges bekötésre használt zsinag megcsúrt, minek következtében tartalmuk egyrésze már szállítás közben kihull és elvesz.

A gabona, liszt s effélé mustrákat tartós váson vagy más szövött anyagból készült zacskókban kellene elhelyezni; még sokkal gondosabb csomagolást igényelnek a folyadékokat, zsíros és festékemű anyagokat tartalmazó áruminták pl. erős üveg- és tartályait, melynek fűrészpórral vagy egyéb, az esetleg kiszivárgó folyadék felszívására alkalmas anyaggal kell kitöltve lenni, sőt ezen utóbbi tartályt is ércdobozba kell helyezni.

Nem könnyen olvadó zsinemlék, melyek a többi küldeményeket nem veszélyeztetik, egyszerű tartályban adhatók fel, ha ezt fölül, vagy ércből készült más tartály védi. Porraiku száraz festékeműtáknál szintén elég egy doboz, ha az fénymentes vagy kátrányos vászonba vagy hártypapírba van burkolva.

Minden esetekben a csomagolásnak egyszerűsödnie olyannak kell lenni, hogy a tartalom könnyen megvizsgálható legyen.

Gyakran kár és késedelem háramlik a közönségre a pénz- és áruküldeményeknél az úgynevezett kocsi-postai csomagoknál is, a mennyiben a pénz levelek burkolatát oly borítékok használtak, a melyek a rendes alakot elhárítják, a használt pecsétviasz pedig néha oly rozsgos, hogy a pecsétek utközben leválnak, a mi a levél gyors és akadálytalan továbbítását csak megnehezíti, sőt meg is akadályozza.

A legtöbb kellemetlenség azonban a kocsi-postai csomagok helytelen felszereléséből ered. A közönség csomagjait minden tekintet nélkül a szállítási út hosszára és a rendelkezésre álló szállítási eszközökre, a tartalom értékére és minőségére egyaránt egyszerű papírból vagy gyenge lemezpapírból készült burkolatba göngyölik.

Ennek következtében azután, hogy egyes küldemények a postai közegek minden figyelme és elővigyázata mellett, kivált rosszabb időben és rossz úton vagy ha a szállítmányok száma a szokottal nagyobb, megsérülnek s így esetekben, ha a csomagból valami kihull és elvesz, a felek azért, mert a küldemények feladására vonatkozó postai szabályokat szem elől tévesztették, kárterítést nem kaphatnak.

(Vége köv.)

KÜLÖNFELÉK.

— **Hírvetés.** A vallás- és közoktatásügyi magyar királyi miniszter úr 6. exel lentiája e hó 7. én kelt magas rendeletével Margitai József csáktornyai magyar kir. áll. tanítóképezdei tanárt és helyettes igazgatót, lapunk szerkesztőjét, ugyanazon tanítóképezdehez igazgatóvá nevezte ki.

— **Hírvetés.** Gorincsából írják a következőket: Kengyelics János goricsáni h. plébános urat a nm. m. kir. vallás- és közokt. miniszter e hó 4. én goricsáni plébánosá nevezte ki. Ezen kinevezés a nép és tanítóknak határtalan öröme szolgál. A nép kétszeresen örül, mert először a nevezett fűd urban jó páspórtól és valódi atyától nyert; másodsor, mert már 7--8 éve nem volt plébános. A tanítók pedig egy igazi tanúgybarátot és hazafias lelkipáspórt, utmutatót nyertek, ki nem riad vissza a nehézségektől sem, ha a haza és a tanítgy forog kérdésben. Minden haza azt óhajtja, hogy

fűd Kengyelics János plébános urat a Mindenható áldja meg hosszú és viruló egészséggel, hogy ezen magasztos pályáján a haza és hívei örömeire soká, nagyon soká buzgólkodhassék. Isten éltesse!

— **A Dunántúli Közművelődési Egyesület** előkészítésére a dunántúli képviselők által kiküldött bizottság november 8. án délután, a képviselőházban ülést tartott. Itt elhatározták, hogy az alakuló közülés Budapesten f. hó 20. án d. u. 4 órákor lesz az új városház dísztermében. Az alakuló közülés megelőzőleg 19. én este 8 órákor valószínűleg a Vigadóban ismerkedés lesz. A közgyűlésre külön meghívást nem küldenek. — Az érdeklődés az egyesületnek szervezése iránt nagyon élénk, a jelentkezés nagymérvű; a szomszéd Veszprémegegyéből pl. tömeges deputatio utazik Vég helyi alispán vezetés alatt a fővárosba. Megyénket képviseli-e valaki a közülésen, arról nincs tudomásunk, de hogy nekünk sem volna szabad hiányoznunk, elég utalunk megyénk körülbelül 120000 szőlőjára, kiknek bizonyára nem ártana ha a kultúregyesület védőszárnyai alá kerülnének.

— **A helybeli jótékony közgyűlés** múlt héten Göncz Lajosné urhőgyi elnöklété alatt megtartott választmányi ülésén több folyamodónak részére segélyösszegeket szavazott meg. A közeleddi karácsonyi ünnepek alkalmából fölmerült a kérdés, hogy a szegény iskolás gyermekek között az idén is kiosztson-e az egyesület ruhadarabokat, vagy szüntesse-e be a szokást. Többoldalu hozzászólás után a választmány az elsőben állapodott meg s a beszerzések följözésére 30 frotl utalványoztat ki elnökkel. Ezzel kapcsolatosan, miután ez összeg távolról sem elég, fölcsültinté az egyesület a közönségre, a melyben tehetség szerint való adakozásra kéri föl Csáktornya polgárságát s tudatja, hogy a pénzbeli, akár természetben szánt adományok decz 6--8. ig Göncz Lajosné urnó lakására küldendők. Az egyesületi tagok tagbeli kötelezettségeik alól az idei év végével föloldatnak, miért is az egyesületbe való tömegesebb beállásra a közönség fölhihatik. Az iv már közzéteszik, a melyen az aláírottak száma már is telmesnek mondható. — Végül jegyzőkönyvíleg közönetet szavazott a választmány Pecsornik Ignáczné urnónek, ki Mária Valéria főhercegnőnek férjhezmenetele alkalmával az egyesületnek 5 frotl adományozott.

— **Cseresznyés Sándor**, a nagykanizsai kir. törvényszék elnöke, a napokban Csáktornyan járt. Itt való tartózkodása összefüggésben van a város előjáróságának a koránny elű kifejezett abbeli óhajával, hogy a városban lévő Állami és megyei hivatalok a város népiszkolai helyiségeiben helyeztessenek el s hogy az így befolyt bérösszegek egy új városi iskolaépületnek felépítésére közzéveendő összegnek törlésére fordittatnának. Az igazságügyi kormány megbízásából az elnök a helyiségeket átvizsgálta, azokat némi átalakítások mellett megfelelőeknek találta s a bérletet a kormánytól javaslathoz hozni ígerte. A járáshírből az s telekkönyvi hatóság terv szerint az emeletet foglalnak el, míg a földszintet az adóhivatal, a szolgabíróság s a pénzügyvároság bérelnek ki. — A tervnek kivételé kívánatos volna a hivatalok központosítási szempontjából is, meg azért is, hogy a város modern iskolaépülettel látatnák el, mert a mostani ugy pedagógiai szempontból, mint más tekintetben is, az igényeknek sehogyan sem felel meg.

— Az ipartudományi bizottság Ziegler Kálmán elnöklété alatt folyó hó 13. án tartott rendes havi ülést. A időközben beérkezett átiratok tudomásul vétele után, tárgyalta a bizottság a kormányának leiratát, melyben az ipariskola költségének részben való följözésére 300 frotl utalványoz. A bizottság újabb ténnyelést in és a magyar kormányhoz, a melyben ez államségélyt kévelésén, tekintetvel a városnak annyi nagymérvű tanügyi kiadásaira, az eredetleg kimutatott hiányosságoknak egészben való folyósítását

ismételve kérelmezti, különben a tanév végével az ipariskolának basztüntetését volna kénytelen javaslatba hozni. A tanulókat rendetlenül iskolába járató gazdák jegyzékét a bizottság határozatának értelmében az iskola igazgatója az elnök részére özzszeállítja, ki azoknak példásan szigorú megbíntetése végett a: elsőfoku iparhatósággnál a kellő lépéseket megfogja tenni.

— **A kanyaró**, a szülők réme, járványosan lépett fel nálunk is. Alig van ház, a melynek betegje nem volna. A nedves, egészségtelen levegő terjesztője a miásmák-nak; a lueskos, sáros talaj okozója számtalan bajnak. A meghűlések napirenden vannak; a nagyok náthások, a kicsinyek ágyba kerülnek. A kiseddívó intézetet a tömeges megbetegedések folytán 10. én bezárták, sőt már arról is beszélek, hogy az elemi iskolában is beszüntessék a tanítást, mely dologban azonban hála az Égnek egyelőre nem intézkednek, mert ott a kanyaró tünetei szerencsére még nagyon is szörványosan jelentkeznek. Ha a baj, akutabb jelleget nem ölt, szerencsésnek nevezhetjük magunkat, mert Keszthelyen a népiszkola a járvány fenyegetőbb föllépése folytán már bezárattott, Nagykanizsán szintén aggasztó tünetekkel mutatkozik, a hol a múlt héten 86 betegedés constaltatott s megfontolás tárgyát képezik a baj terjedésének megállítására életbeléptető erőlyesebb rendszabályok, illetőleg övintézkedések.

— **Vasuti ügyek.** A hézagpótló Csáktornya-ukki vonal a forgalomnak átadva, a dunántúli hálózatnak teljes kiépítése rövid idő alatt teynyé válik. A Boba-Jánosháza-sümegei vasút épül; a sümeg-tapolczi legközelebb megnyílik; a pozsony-szombathelyinek előmunkálatai szintén már megkezdettek. Ujabbban Mura-Szombat is mozog, hogy vidéke Alsó-Lendvály vasút által összeköttesék. Az ügyet a muraszombati gazdasági főkegyel ragadja kezébe s ugyancsak serényen lát dolgozhoz. Az egytel megbízásából annak elnöke, Bathányi Zsigmond gróf az előmunkálatai engedély elnyeréséért a szükséges lépéseket már megtette s hiszszük, hogy a két szomszéd megye nem fog visszaradni az áldozatoktól, melyeket e vasutnak létesíté e okvetlen megkövetel. Egyben megemlitjük még, hogy a már k-e-pített s építés alatt álló említtet vasutakat külön forgalmi igazgatóság fölügyelete alá szándékoznak helyezni, mely ezeket Dunántúli-helyerdékú-vasutak nevezete alatt külön igazgatná. A z üzletvezetőség székhelye, a megpendített eszmével egyetemben, természetesen kombinálti tárgya meg.

— **Meghívó.** A Parlaki Tarsasokör folyó hó 29. én saját könyvtára javára énekek, szavallattal, zenével és tánczozal egybekötött estélyt rendez. Belépti-díj: személyjegye 80 kr., e-saládjegye 1 frotl 50 kr. Kezdeté 8 órákor. Fölhíltetéses közönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Az estély műzora a következő: 1. „Élj öselnek hazánk”. Sumannól. Előadja a dalkör. 2. Az udvari ember. Monolog Pradelstól. Előadja a Jancsó Gyula ur 3. Fönj. Jungstól. Előadja a dalkör. 4. Az írodában. Monolog Porzolt Kálmántól. Előadja Kestincezy Dzsónó ő nyg. 5. „Faj emlékek” Zinyától. Előadja a dalkör. 6. „Luczia Di La nnermore”. Donizettól. Martha Flotvól. Hegedűjátékok Fishar nonium kísérettel. E őadja Csiznesia János s Plichta Kázmér urak. 7. Magyar népdalok (Egyveleg.) Hubertól. Előadja a dalkör.

— **Hátlózás.** Vettük a következő gyászjelentést: Aluli ott szomorodott szívvel jelenti forrón szeretet nejeinek, Deák József szül. Trieb Katalin asszonyának, f. hó 14. én d. e. fél 12 órákor, élete 52-ik, és boldog házasságának 26 ik évében hős-szas és fájdalmas szenvedés s a halotti szentségök ajtatos felvételé után történt gyászozs elhunytát A boldogultnak drága tetemei f. hó 15. d. u. 4 órákor fognak a helybeli sírkertben örök nyugalomra tetetni, az engesztelő szent mise áldozat pedig f. hó 17. én d. e. 10 órákor fog a Mindenhatónak bemutatatni. Csáktornyan, 1890. nov. 14. én. A dás és béke porain Deák József.

— **Haladunk!** Goricsánban e hó 5 ón Vizmathy Sándor jegyző buzgólkodása folytán „Polgári Egylet” czim alatt olvasó-kör alakult.

— **Zongoratalajdonosok** kedvéért tudatjuk, hogy Ropas zongorahangoló városunkban időzik.

— **„Az én újságom.”** háromnegyed-évi pályafutása alatt oly kedvenczévé vált a gyermekvilágnak, hogy elsősorban maguk a gyermekek vetekednek egymással e gyönyörű újság terjesztésében. Méltó is rá, hogy gyermekek és szülők, tanítók szeressék, melegen ajánják mindenkinek, mert korszakalkotó hivatást teljesít. Nem a régi, pápaszemek. lélekölő unalmaságok hangja szól e laphól, nem is nemzetközi vagy idegenből magyarba ojtott szellem „gyászajnok” ez az újság; de sőt ezeknek ellipró elensége. Ujhodi szellem derék harczoza, tisztá zárszáját fennen lobogtatva, lell esen vezeti a gyermekvilágot dalos mezőre, hol száraz ágak, tuskék helyett hatalmas lombok, mosolygó virágok integetnek, lepke ringatózik a kék ég derűjén. Hazai színt, hazai illatot lehel minden sorából. Megánítja kis olvasóit magyarul érezni, magyarul eszmélni, hogy a hazaszeretetei beléjük osepgetve szeressék a hazát igazán s ennek javára törekedjenek s zolgálni szívükkel, eszükkel. Muló, értékelen semmiségek helyett irodalmi színvonalon álló közleményekkel hat a gyermeknevelésre, nemesen fejleszté izlését, határozott befolyással van az erkölcsi élet helyes kidomborítására. Posa Lajos esengő dalait, gyönyörű meseit, bájos apró történeteit, vallásos és hazafias költeményeit ország-zerte szavalja, enekii a gyermekvilág. Valóságos bálvány a kis cinyeknek. Benedek Elek népmeséi szintén közkedveltségük, kepekhez írt történetei megprezge-

tik a gyermekszív hurjait. A szerkesztőkön kívül egész serege vesz részt az írónak „Az én újságom” magasra emelésében. Buzgó munkatársai a lapnak: Mikszáth, Muray Károly, Margitay Dezső, Váradi Antal, Jakab Odón, Kozma Andor, Sebők Zsigmond, Tóth József, Nógrádi Papp Gyula, Abonyi Árpád, Bárony István, Kiss Aron, Sebestyén Gyula, Rudnyánszky Gyula, Badó Vilmos, Komáromi Lajos stb. kik mindannyian, s rajtuk kívül még sokan a pezségnek indult gyermekirodalmat műveikkel nagy mértékben gyarapítják s kiváló szolgálatot tesznek a gyermeknevelés ügyének. Nem volna szabad egyetlen egy iskolának lenni, hová ezt a nemzeti hivatást teljesítő lapot nem járatták. Minden családban ott van ennek a helye, mint a gyermekvilág igazi játszótáca, baráta nevelője. A Singer és Wolfner kiadásában megjelenő ócsó lapot a legmelegebben ajánljuk mindenkinek, a ki a gyermek jövőjét szíven viseli. Az október, november, decemberi évfolyamra előfizetheti a kiadónál 1 forintjával.

Vasuti menetrend.

CSAKTORNANYAN.
Indul

a) Kanizsa felé:
Reggel 5 (bpesti idő) gyorsv.
Déután 11 55 „ 1 ó-táv.
Éjjel 10 26 „ „

b) Pragerhof felé:
Reggel 6 26 (prágai idő) póstav.
Déután 4 13 „ „
Éjjel 1 14 „ gyorsv.

e) Zágráb felé:
Reggel 7 10 (bpesti idő) vegyesv.
Délben 4 36 „ „
Este 10 31 „ (Varazsdig) vegyesv.

d) Egerszeg felé:
Reggel 5 33 (bpesti idő) vegyesv.
Déután 4 55 „ „

II. Érkezik:

a) Kanizsa felől:
Reggel 6 36 (bpesti idő) póstav.
Déután 4 17 „ „
Éjjel 1 29 „ „ gyorsv.

b) Pragerhof felől:
Reggel 4 39 (prágai idő) gyorsv.
Délben 11 27 (prágai idő) postv.
Éjjel 9 54 „ „

c) Zágráb felől:
Reggel 4 47 (bpesti idő) vegyesv.
Délben 11 27 „ „
Este 9 31 „ „

d) Egerszeg felől:
Délben 11. (bpesti idő) vegyesv.
Este 10 5 „ „

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JOZSEF.
Főmunkatárs **ZRINYI KÁROLY.**

VII. TECAJ

VU ČAKOVCU NOVEMBRA 16 ga 1890.

BROJ 46.

Urednička pisarna:
Osvajni pijao, fraterska hiša, živo na kondignaciji. — S urednikom Broj je svaki dan govoritil med 11 i 12 vroom. — Sve pošiljke štine se sadržaja novina, naj se pošiljaju na ime Margital Jozsefa urednika vu Čakovcu.

Industrija:
Kujibara Pisehal Filipova kam se predpiata i ostanu pošiljaju.

MEDJIMURJE

Pređpiatna cena je: 1
Na celo leto . . . . . 4 frt
Na pol leta . . . . . 3 frt
Na četvrt leta . . . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Običano se poleg pogodbe i šal računaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Štamperski glasnik: „Medjimurskoga podpomogajulega činovničkoga društva, „Čakovečke šparkasse“, „Medjimurske šparkasse“, „Dolno-Medjimurske šparkasse“ i „Podpomogajulega društva“, „Gornjo-Medjimurskoga kulturnoga društva“.

Za naše gospodare.

Da se vmiriit zločest konj. Najbol e vračivo za vmiriti konja je petročelovo ulje (Petersilienöl). Vu sukunetu krpju spuste se dvé drahme toga ulja, ter se natero nemirno živine okolo nozdervah (nosa), pak ti se bude živinče taki vmirilo, ter bude se dalo kovati i jahati.

Kak se kuha šunka, a da meso ostanu tečno. Evo ovak: Šunka se dene najprvije vu mrzlu vodu da se četiri vure namače, pak se ona postavi vu lonac, takaj vu mrzlu vodu, ter se kuha sasvim s tiha.

Ovakovim baratanjem postane meso mehko i tečno, da bolje nemre biti. Na ov isti način treba kuhati vsaku vrst slanoga mesa; ar drugač bude žilavo i netečno.

Proti pljesnivosti šunke preporučuju: Sol se na tarju polije na toliko vodom, da nastane gusta kak kaša. Ovom solnom kašom otira, havi se pljesnivost del šunke ili klobasice; pljesnivost iznikne, a za nekoliko dana nastanu kristali soli, kiji nedopuščaju novu pljesnivost.

Vino. Ako imaš malo više vina vu tvojih pivnicah, onda ga naj dugo puščati

na drožljih, ar ti se more lehko prevrnuti, more izgubiti dobru duhu dobiti more nevugodni vonj po gnjiloći, more se pomutiti, more po rnuti, jednom rečjum more se pokvariti. Stuga pretoči vino čim prevri i čim se podpuno izbistri, očisti dobro zveplje i lagev.

Gda se gdo popari ili speče, najbolše je vračivo, da se ublaži strašna bol, belanjek od friškog ja ca. Be'anjkom se nama e i obleži rana. Ovo vračivo je bolje od ikogoga drugaoga, pak ima ga i vsaka hiža taki pri ruki.

Ozebine. Kad ti ozebu ruke ili noge, onda postaju čerlenkaste i modre, otečeju i boje. Čitamo, da se takova ozebina vrači tak, da se skuha glavica celera vu tuliko vode, koliko treba, da ozeb'u ruku a'i nogu okupaš. Voda treba, da je tak topla, koliko zdržati moreš. Drugi dan poslje toga, nestat će ti već ozebina i bol. Probaj, ne košta vnogo truda.

Jako krvarenje iz kakve rane zastaviš najbrže, ako pritisneš na ranu komadič vate, namočene vu vraču vodu. Sama vata, ako se i namoči vu mrzloj vodi, ne hašni.

Neprijatelj pčela. Vu jednih pčelarskih novinah pi e jeden pčelar sledeće: Črez čelu zimu opazil sam pri jednom, drugač jakim pčelcu nekakov nemir, a skoro vsaki dan sam našel pred luknjom nekoliko mrtvih pčelah. Ta okolnost zapeljala me je da sam već 4 ga marciuša meseca, akoprem je još uvék hladno bilo, pregledal isti pčelec.

Imel sam i kaj videti: pred zimom jak i zdrav čmelec, bl je vezda slab i za griži betežen. Pri pazljivěm pregledavanju našel sam med melami, prav vu sredini na medu jelnu osu (ženku). Poznato je, da pri osah samu pojedine ženke zimu preživiju a znamo i to, da ose moga leteti pri mrajuj toplini nego čmele.

Tak se je sigurno ta osa već kesno pod jesen, gda ni e bilo straže pri luknji, zavlekla vu koš, gde je ljepo prék čele zime ima' toplu hižu i prestrl stol. Širotice čmele, nisu bile moguće se re'iti to nevugodnoga i nepznatoga gosta, bile su č'u zimu neprestance uznemirivane. Vnoge širotiče, koje su se od svoje cel'ice odstranile, prezeble su i poginule, a ostale su mora'e više trošiti zaradi nemira i tak su zbezdale od griže.

Spodobno mi se je već pred dvemi ljetmi pripatilo, tak takaj pri jednom jakom čmelecu, zato si držim za dužnost ovo na znanje deti pčelarom, da si oni

na to paze. Kolikim pčelarom je tak zbe-
tešal i poginul po koj jaki čmelec, a da
si toga nije znal raztolnačiti. Kesno pod
je-en opažavajući se ti nepozvani gosti (ose)
navěk pri čmelinjaku, za to pčelari —
pazite!

Da se rešiš mišov vu pčelinjaku,
najbolje je, ako omažeš čmelec ilovačom
vu koju primešaj raztopljene volovske
žučí, pri tom moraš i luknjicu koša menjšu
napraviti.

Rob kakti hrana za blago. Vnogi
hrane blago (rogatu marhu) krumpirom,
osobito gnilim. Nu gnjli krumpir prav
je gift za blago, kaj najbolje vidimo, ako
ga bredjim kravam dajemo. One nam
budu hitro zvrge zaradi toga gfta i stim
pokvarimo kravu i trpimo dvojrvtini
kvar. Najbol a pak hrana je vsoj rogatoj
marhi bob, kojega takaj moraš rabiti
kakti vračto, ako ga semelješ vu melju i
pomešaš zdravim vinom. Ovakva melja s
vinom pomešana rabi se proti vužganju
sglobovah i proti oteklinam pri blagu.

Lupina od jajca navadno se vkrej
hiti, kak da neima nikakve vrédnosti.
To nevalja, ar lupina od jajca ako se
zdrobi i poměša med kokošinu hranu,
onda budu koko i obilneše nesle. — Na-
ča je stucenu lupinu na prah ter pome-
šanu vu hranu podavaj žrěbicom ili te-
ličom, stem se unapredjuje razvitek kostih
i deluje dobro i na meso.

Puži, pravi su bič božji za vrte i
za vrtlare. Jedini neprijatelji pužov jesu
povrtne žabe (krastače, krapavice), kojih
žalibože premalo ima vu naših vrtih. S
toga moramo hasnuvati proti njim drugo
sredstvo. Francuzi drže za najbolše sred-
stvo živo vapno, koga gasiju sam tak
dugo, dok se razpadne na prah. Tim pra-
hom posipaju onda vrte na večer ili v
jutro za ran, gda počme zorja svitati, ar
onda idu puži najrašje iz svojega stan-
a na pašu. Sljedećega dneva moći je najti
vnožinu poginjenih gusenica, pužov,
gljstah i druge vsakojačke nesnage

IZ POVESTI MAGJARSKOGA ORSAGA. Tatari ili Mongoli.

Stupivši Andraš II. na tronuš, išel je
s velikim šeregom v Galiciju, da svojega
sina Kalmana učini poglavicom onoga or-
saga, dok je pak on tam bil, ubil mu je
Bank ban 1213-ga leta kraljicu Gertrudu.

Da si Andraš utehu (batrikost) najde,
odputoval je vu svetu zemlju (Palestinu) ta-
bora vodit. Dok je on tam bil, taj čas je
doma zavladao najveksi nered; kraljevske
dohodke prisvojili su si plemenitaši i redov-
niki, penazi pak pali su v ruke Židovom i
Izmaelom. Vezda su Magjari hoteli kra-
ljevoga sina okoroniti. Vu tak težkih okol-
nostih sazval je 1222-ga leta orsačko spr-
avišće, v kojem je slobodčine plemenitašov po-
tvrdil, ter je izdal zlatnu bullu, zlatni list,
koj se je tak pozval od zlatnoga pičeta, koj
je s njega dol visel.

Potlam 17 letnoga vladanja vumrl je
Andraš jeruzalemski 1223-ga leta a na-
slėdil ga je vu vladanju Bela IV. koj se je

trsil red napraviti v zemlji. Najpredi je na-
dora Dėneša oslepiti dal, ar je ov dėlnik
bil pri rez:penju kraljevskih dohodkov,
otčeve zločeste tolnačnike pak je iz dvora
stiral vu prognanstvo a nekoje v temnice
bitil. To se nije dopalo onim, koji su si v
neredu hasna brati znali, nu zabavala! mo-
rali su se podvrgnuti stalnoj volji i zap-
vedi kraljevoj. Nu komaj se je v orsagu
uzpostavil mir, opet je na novo se razpal
Kuni bivši od Tatarov iz svoje zemlje Mol-
davske izagnani, dobežali su pod vodjom
Kuthenom po priliki 40 jezor obiteljih k
Beli VI-mu. Bela je te uskoke (begunce) v
svoj orsag prijel a Kuthenu kunskomu kralju
odredil je stanovanje vu Peštu.

Magjari su se zbog toga na kralja raz-
srdili i nije njim se prav viđelo, da su
Kuni svoju vnoğbrojnu stoku (marhu) na
njihovih pašnikih pasli i sčete v sinokoše
hasnuvali, zbog časa porodila se je med Ku-
ni i Magjari svadja a na zadnje i bitvina.

Vu to razičel se je glas da se k Ma-
gjarskoj približava veliki šereg tatarski. Kralj
Bela taki je pozval narod na oružje, nu oni
su ga izsmehavali, za kukavicu imenovali,
da se kakvih god glasov preplaši. D) toga
je tatarski Khan (kralj) imenom Batu-khan
prek Karpatov prodi, Magjari pokrivali su
Kunė, da su tobož oni pozvali Tatarė v or-
sag ter su strahovitim gnjevom nahirpili na
stau kunsoga kralja, ubili ga a glavu nje-
govu na vulcu hitali. Kada su to Kuni
čuhi, pridružili su se k Tatarom i s njimi
pustošili su orsaga. Bela potukel se je pri
potoku Stjő s mnogobrojnim četami tatar-
skimi. Ali Magjari izgubili su bitku a sam
kralj je komaj pobėgel vu Horvatsku; po-
svud po putih ležalo je zlatno i srebrno po-
sudje, oružje i druge dragocinosi, jezera
mrtvih telesah pokrivala su polja i zemlje.

Krvoločni Tatari prez zapreke su pot-
lam bitke pri Stjő po orsagu skitali se pu-
stošeć polja, rušė i palč sela i varoše a
stanovnike mrcvareć na grozoviti naćin. Kada
već nisu imali kaj pustošiti, rušiti i klati,
ostavili su 1242-ga leta na glas, da jim je
Oktaí veliki khan vumrl, orsaga i odišli su.
Magjarska bila je vezla prazna kak jedno
grobje, kosti, lubanje i mrtva telesa ležala
su sim tam po vulicah, na gniljih telesih
ljudskih svadile su grabeljivje ftice, a kosti
njihove globali su razni grabež jvci.

Kada su divlji ovi dušnani odišli iz
domovine naš, povrnul se je Bela v orsag
ter je razvijlenim i žalostnim srcem pre-
gledaval pustoš, koju su nemilostvni Tatari
napravili Stanovniki, koji su se po gustih
šumah poskrili i vu podzemnih špijlah (uk-
njah) obranbu poiskali, drhtajuć su se iz
svojih šumskih stanovanjlah na poziv kraljev
pojavaljali, drhtali i bojali su se jedan pred
drugim i vu svakom nepoznatom človeku
mislili su svojega neprijatelja videti. Da
pak nevolja još veksa bude, pojavila se je
med stanovniki ostavišimi v žvljenju —
kuga, koja je nemilostivno pustošila opet one
Magjare, koji su tatarskomu oružju vušli;
povnožali su se vuki, koji su decu iz zibkah
van grabili, kobilice pak su se tak rezplo-
dile, da su sva polja i senokoše na nikaj
spravile. Stanovniki nisu imali nikaj za
jesti; narod naš prepal je po tom vu stra-
hovitu i grozuu nevolju.

B la požuril se tu strašnu nevolju do-
trgnuti i, dal je stranjakih zemljah dova-
žati vnoğ zita i veliki broj marhe, koje
je med gladujućim si narodom poredil;
sela, var še i crkve dal je spozidati i na
sve moguće načine nastojal nedostatke i po-
menjksnja nadomestiti.

Árpád bil je utemeljitelj domovine naše
a za Belu IV-ga moremo podpunim pravom
reći, da je bil uzpostavitelj njezin.

Bela je potlam tolikoga truda i posla
malo veselih danov vužival. Sin njegov Šte-
fan, koj je za tronušem hlepil, vnoğokrat ga
je rezžalostil; mir svoj našel je stoprem
1270-ga leta vu smrti svojoj. I sin njegov
Štefan V. samo je dva leta gospoduval;
bunitelja ovoga otčinskoga brzo je Bog na
sud pozval.

KAJ JE NOVOGA ?

Imenovanje.

Preuzvišeni gospodin m. kr. minister
pouka i nastave je 7-ga o. m. gospona
Margitai Jozefa profesora čakovečke m. kr.
prėparandije i urednika naših novin za
ravnatelja čakovečke m. kr. prėparandije
imenuval. — Na dalje on isti preuzvišeni
gospodin m. kr. minister je 4-ga o. m.
gospodina Kengyelics Jánoša namestnoga
plebanuša za pravoga plebanuša vu Go-
rićan imenuval.

Doktor prava.

Naš domorođec medjimurec gospodin
Dr. Csury Jenő je dovršil svoje visoke
skole na sveučilištu Budape tanskom i
promoviran je ovih danah za doktora
pravah. —

Vizita vu skoli.

Kak vsako ljeto po višskrat, tak i
letos, pak i 12-ga ovoga meseca pohodil
je poglaviti gospodin Vratsits Károly
veliki sudac sa poglavitim gospodinom
doktorom Szirtei dráva vásárhelyske škole,
da se osvedoči o zdravlju i pohadjanju
školske dece. — Drago i vugodno bi
nam bilo, da bi nam ta sreća vu dól
pala, našega poglavitoga gospodina mini-
sterialnoga pregledatelja škole jedankrat
videti.

Samoubojstvo.

Debrecinski orguša J. žet Bogdan si
je na strahoviti naćin svoje življenje vzal.
Od onda kak mu je njegva tovaruška
vumrla, bil je navěk nekak zamišljen. Da
se toga tužnoga svėta jedenput oslobodi,
namazal si je svoju veliku bradu s pe-
troleumom i vužgal. Na njegov krić
do li su susedi na pomoć, ali je ve: bilo
preklesno.

Dvor vu Gödöllő

Njegovo Velićanstvo premilostivni kralj
došel je ovih dneov vu Gödöllő na nekoje
vrėme stanovat. Njegov zet princ Leopold,
i princesa Gizela došli su već prvle tam-
a za ovim je došel drugi zet našega pre-
milostivnoga kralja Erclerog Franc Sal-
vator i E cherogica Maria Valeria. Za ovo
vrėme, dok budu ovi visoki gosti stanovali
vu Gödöllő, bude njegovo Velićanstvo vsaki
pouđeljek i četvrtak vu Budapeštu pu-
valo, gde bude audienciju daval.

Ivan Orth.

Je li, nije li, Ivan Orth, negdašnji
nadvojvoda Ivan mrtve, to se još denes
nemre za stalno potvrditi, ali se već na-
gadja. Na 11-ga juluša odbródl je on sa
svojom ladjom „St. Margarita“ iz Monte-
vidia vu Valpariso, ali nije ondi stigel,
pak vsđ do denes nejma niti ol njega niti
od broda glasov. Austro-magjarski konsulat
vu Montevideu potvrđuje, da se je Ivan

Orth nahadjal na ladji i s njom odbroditi, kak su potliji po južno amerikanskoj obali besnili vibri, bojati se je, da je Ivan Orth ostradal i našel svoj grob vu morskikh lapji. Jeden bečki list, koj rad piše senzacionalne glase, donesel je već pred 10 timi novi opis Ivanu Orthu. Ivan Ort, ili svojim negdašnjim imenom erchercoq Ivan Sepomuk Salvator rođil se je kakti najmlajši brat Ferdinanda četvrtoga velevojvode toskanskoga, od oca velevojvoda Leopolda drugoga dne 25-ga novembra 1852-ga u Firenci. Za rana pokazival je neobične duševne dare, ter je kakti soldat vu austrianskoj vojsci za rana zavzel odlično mesto. Boril se je dčio pri bosanskoj skup. ciji, kesneše bil je pozvan na jako znamenito mesto zapovednika štopsko oficirske škole vu Beču, a odovud došel je kakti divisionar vu Linc. Pukehlob ni se je hotel povrgavati sollačkin regulam, ostavil je soldatstvo ter je jedno vreme živil vu svojem gradiču Orthu a kesneše vu Fumi. Vu Fumi se je zvučil vu pomorstvu i nakani se je posvetiti brodarstvo. Nu to nije mogel učiniti kakti erchercoq, nego je moral odložiti (ostavit) vse časti i odlikovanja, kaj mu je njegov visoki rod donesel. Vezda je prav jedno ljeto tomu, kaj je cesarskim rešenjem od meseca novembra 1889. erchercoq Ivanu bilo dozvoljeno, da se odreče svih pravic i titulužov svojega stališa. Na to je on poslal dveru vse svoje rede i odlikovanja, — zbirali su ga onda iz redov vojske, iz austrianske i magjarske velikaške liže i on je ostal samo Ivan Orth. Vsičak si je zaslužil bolšu sudbinu, nego da na sred moja vgasne i vtopi se.

Prepala ladja „Viczaja“

Dneva 31-ga oktobra srazila (tresnula) se je na odprtom morju pri Nev-Yersey španjolska ladja (damšif) s jednom velikom ladjom, koja je vozila vugljen (lapora) Putniki i mornari splazili su gori po vužetah na jabile, nego zbog jako mrzle noći popadali su vsi vu morje, gde su potonuli. „Viczaja“ brod je propal a 65 pešon s kapitanom se je vtopilo. Med topljeniki nahadjal se je i jeden milionaš sa ženom i dvema kćeri. Naravski, da je potnula i ona druga ladja s vugljenjem i s mornari. Drugo jutro mimo prelazći jeden brod „Lumbolt“ oslobodil je ipak 24 pešone „Viczaja“ ladje.

Fratr, svetc i pape.

Ječne novine donesaju zanimivu statistiku religioznih redov. Do vezda 650 ljet red svetoga Ferencu dal je 247 svetcov i blaženih, 1500 mučenikov, 10 papah i kardinalov, 4000 nadbiskupev i biskupov. Dominikanski red dal je 4 pape, a to su: Inocent peti, — Benedikt jedenaesti, — Pius peti i Benedikt trinaesti; nadalje 8 kardinalov i 2600 biskupov. — Benediktov red dal je 43 papa, 200 kardinalov, 256 patriarkov, 600 nadbiskupov i više nego 40 jezer biskupov, — zvu toga ostavilo je 29 cesarov, kraljev i kraljič svoje tronaše ter su otšli raj i vu taj kloster.

Vujec iz Amerike

Ovih dnevoj došel je vu Peču glas iz Amerike (z N. w Yorka), da je ondi umrl trgovac Albert Fellner. Pred kakvih 30 ljet odselil se je vu Ameriku kakti siromak, a vezda je ostavil svojim sinom 5 milionov imetka. Ječen mu brat živi vu Peču a više rodbine vu Budapeštu i vu B.ču.

Asentacija vu Sarajevu.

27-ga oktobra obavljena je asentacija vu Sarajevu (v Bosniji) Zapisano je bilo 500 regrutov. Vzeto je 16 turčinov, 8 vlahov, 2 katolika i 2 ždovi. Pri broju 16 drugoga drobnoga razreda bil je kontigent potpun i asentacija obustavljena. Na to su vsi asentirani bili zapisegnuti i odpeljani vu logor. Nijedan obvezanik nije se vugul asentaciji.

Bečki zvonar.

Vu Beču se je drugoga novembra dogodil jako nevugodni dogodaj Čuvar i zvonar na turnu svetoga Štefana, Klenmont Lor, hotel je oprati obloka. Za taj posel privezal je čvrsto vuže vu hiži zvonika (turna), a drugi del okloka svojega tela, pak se je tak spravil na svoj posel, i izišel je na oblok. Komaj kaj je par minutah brisal, opala mu je krpa iz ruk, a on hotec ju zgrabiti, opal je za njom. Na sreću bilo je vuže čvrsto, ter je Lor ostil kakvih šest metrov ni e višć vu zraku. Silnoga ljudstva se je žbilo na to na Štefanovom placu i nastala je vika za pomoć. Drugi zvonar Elzelt nije od straha mogel pomoć Loru, nego telegrafiral vrsaskim ogujogascim, koji su taki i li na pomoć. Gila su došli ognjogasci, privezali su za vuže, na kojem je zvonar visel, drugo vuže, i tak su ga spustili do prvoga obloka. Gđa su prebili obloka, potegnuli su omečlenoga zvonar Lora nuter i oslobodili. Predan je vu špital ogujogascov. Pazite medjmurški zvonari, koji guto obloka brišete vu turnu, da se komu to isto nebi pripetilo, — osobito pak mali zvonari!

Vmorjeni trgovci vu Srbiji.

Četiri trgovci išli su vu selu Petrovo. Tam njim je selski biro ponudil marhu na prodaju, kak je videl da imaju vrogu penez. — Putem, kad su išli gledat marhu, čul je jeden muž, koj je zaostal nekoliko korakov vu šumi kak se strelja. On se je taki poiril vu selu i povedal je, da su vu šumi trgovci streljeni; ali biroj je ne hotel it, na lice mesta. Komaj drugi dan odredila je k tarska oblast iztragu. Na lice mesta našli su vse četiri trgovce streljene. Ove žločince (tolvaje) su već vlovili i zaprli.

Dve ovce s dvanajstimi nogami.

28 ga oktobra se je čudnoga nekaj pripetilo vu Italiji vu mestu Dolce. Izleglo se je dvoje janjičev, od kojih vsaki ima 6 nogah. Dve su noge izrasle šober zadnjih nogah, koje su tak duge kak i druge zadnje noge, samo kaj su slabše i kaj pri hodanju ne dotiču do zemlje. Janjići su drug č zdravi i b.čas budu se odhranili.

Nekaj za kratek čas.

1.

Gospa: Kaj je to? Vu tom loncu nega niti mljeka, nego sama voda.

Mužica: Jezuš! Denes sam čisto zaboravila mljeko vlejati vu vodu.

2.

Peter: Kumek, kumek, hodte samo na jednu reč.

Pavel: Samo friško, ar se moram zuriti.

Peter: Kaj ste vi dali vetomane svojij betežnoj kravi?

Pavel: Jeden funt terpentina. — (I

taki je dalje išel. Tretji den se je opat zestal s Petrom).

Peter: Hudoga tolnača ste mi dali dragi kum!

Pavel: Kak — kak?

Peter: Im je moja krava od funt terpentina verkla!

Pavel: No, im je i moja verkla, samo sam vam onda vu mojem žurenju ne vtegnul povedati.

3.

Sudec: Vi ste zatuženi, da ste jednoga bikana vkrjali.

Tat: Priznajem gospodin sudec, ali gladuvanje me je na to dotiralo.

Sudec: Zato, ako je gdo gladen, nemora celoga bikana vkrasti.

Tat: Prosim ponizno, nisam imal pri sebi noža, kaj bi si falat od njega odrezal.

4.

Otec: Sinek dragi zakaj se plačeš?

Miskec: Ah dragi japica, kaj se nebi plakal, ako sam za strof vu školi moral napisati pet otečnašov, a samo jednoga znam na pamet!

5.

Gjura: Uj v... g mu v materi kak te je šuknul. Pak zakaj si ga ti ne nazad vudril?

Antun: Je, tak sam si mislil, da bi onda opat na me došel red.

6.

Uitelj: No, Muki! poveč ti meni, kaj je treba činiti, ako hoćemo vu nebo dojt?

Diak: Vmrčeti!

7.

Pri regrutaciji bil je i cigan. — No cigan, zapital ga je kapitan, kakov soldat bi ti rad biti. — Prosim ponizno gospona kapitana, ja bi rad s obšitom soldat biti.

8.

Doktor: No Janoš, jeli vam je povedala vaša žena, kaj sem odredil, — tak onda vu redu živite, 12 knedlinov znate, to je preveč.

Muž: Istina je, gospon doktor, denes sam samo 8 knedlinov pojel, ali sam je zato malo debeleše dal napraviti.

LOTERIJA Bpešt 9. novebra 1890.
31 30 71 88 84

Gabonaivak. — Cena žitka.

I m.-mázsa. — I m.-cent.		frt kr.
Buza	Pšenica	7-50 —
Zab	Zob	7 — —
Rozs	Hrž	7 — —
Kukoricza	Kuruza	6-10 —
Árpa	Ječmen	7 — —
Fehér bab	Grah beli	7-50 —
Sárga >	> žuti	6-50 —
Vegyes >	> zméšan	5-50 —

NYILTÉR.*)

Schwarze Seidenstoffe von 60 kr.
bis fl. 11.65 per Meter — glatt und gemustert (circa) 180 versch. Qualität. — versendet roben- und stückweise porto- und zollfrei das Fabrik-Dépot G. Henneberg (K. und K. Hofliefer.) Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

* E rovát alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a szerkesztő.

Hirdetések.

00000000000000000000

3804 tkvi szám 890.

Arverést hirdetmény kivonat,

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Zalamegye összesített árvaára végrehajtatonak Kozják István szavaskaveszi lakos végrehajtást szenvedő elleni 169 fit tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a nkanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő szavaskaveszi 68 tk. 174 hrsz. a. 490 fitra becsült egész; a 66 tk. 59 hrsz. a. 106 fitra becsült egész; a szavaskaveszi 12 tk. 12/b hrsz. a. 483 fitra becsült egy fél; — 81/a hrsz. a. 59 fitra becsült fél; — 92 hrsz. a. 195 fitra becsült fél; — 113/b hrsz. a. 202 fitra becsült fél; — 184/a hrsz. a. 155 fitra becsült fél; — 135/a hrsz. a. 133 fitra becsült fél; — 167/b hrsz. a. 76 fitra becsült fél; — 176/a hrsz. a. 46 fitra becsült fél; — 195/a hrsz. a. 38 fitra becsült fél; 235/a hrsz. a. 106 fitra becsült fél ingatlan az árverést ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1890. november hó 29-ik napján délelőtt 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserának 10 % át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornya 1890. évi augusztus hó 29-ik napján.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

KOLLARICS
kir. aljbíró.

713,

3802. tk. sz. 1890.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Zalamegye összesített árvaára végrehajtatonak Zadravecz Miklós bukoveczy lakos végrehajtást szenvedő elleni 7 fit 31 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék (csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő VI hegykerületi 64 tk. 2336 hrsz. a. ingatlanok fele 446 frt, 177 hrsz. a. fele 27 frt, 2228 hrsz. a. fele 153 frt, 2328 hrsz. a. fele 71 frt frt és VI hegykerületi 978 tk. 2337 hrsz. a. ingatlanok $\frac{1}{4}$ réze 86 fit becsértékben az árverést ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb meg-

jelölt ingatlan az 1890. évi november hó 27-én d e 10 órakor a VI. hegykerületi község híró házánaál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becserának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornya 1890. évi augusztus hó 29-ik napján.

A csáktornyai kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

KOLLARICS
kir. aljbíró.

714.

4477. tk. 1890.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Zakál Henrik ügyvédi csáktornyai lakos végrehajtatonak Beil (Bai) Rozália féj. Guttmann Józsefné a. lendvai lakos végrehajtást szenvedő elleni 16 frt 82 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő nedelzei 2 sztykben 151 hrsz. a. ingatlanból végrehajtást szenvedett illető $\frac{1}{4}$ rész 522 fit becsértékben elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890. évi december hó 5-én d e 10 órakor a Nedelzei község bíró házánaál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becserának 10 %-át készpénzben vagy az 1881 LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazság-

ügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornya 1890. évi október hó 22-ik napján.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság

715.
KOLLARICS
kir. aljbíró.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. jbiróság 2018/890 számú végzése által Fischl Sándor alsó-krájljveczi lakosnak javára Medvár László nád goriesáni lakos ellen 150 frt tőke, ennek 1890. évi június hó 16-ik napjától járó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 38 fit 25 kr. perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 320 fitra becsült kocsi, széná, csutás kukorica, kukorica kosok, felpajta, zab, szalma, sertésöl, hizott sertés és egy szekérből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3975 1890 számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagysis Goriesánban leendő eszközésére 1890. november hó 17-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel bíthatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérők becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108 §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizendő.

Kelt Perlakon 1890. évi november hó 5. napján.

SOHÁR KÁLMÁN
kir. bir. végrehajtó

716 1-1

Legnagyobb butorraktár.

Fialovits Lajos
butorgyáros, kárpitos és diszító
Varazdon a városház mellett. Kanizsa Bazár.
Dus választéku raktárak saját gyártmányu szolid
butornemüekben,

pontos kiszolgálás jótállás mellett a legolcsóbb áron

691 4-5